

Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä 07.11.2024 § 69

Lahden kaupunki, Tarkastuslautakunta, 07.11.2024

§ 69

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä

5951/00.04.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Tarkastaja Maija Hyppölä, p. 044 482 0901

Päätös

Tarkastuslautakunta merkitsi saadut selvitykset tiedoksi.

Esittelijä

Tarkastusjohtaja Ollikka Reijo

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta merkitsee saadut selvitykset tiedoksi.

Asian käsittely

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toimitusjohtaja Martti Tokola ja Koulutuskeskus Salpauksen rehtori Päivi Saarelainen esittelivät kuntayhtymän ja oppilaitoksen toimintaa ja taloutta. Annetuista selvityksistä ja keskustelusta tuli esiin mm. seuraavaa:

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on kahdeksanneksi suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä Suomessa. Opiskelijoita on noin 14 500, joista 750 erityisen tuen opiskelijoita ja henkilökuntaa 670. Salpauksella on yhteensä viisi kampusta, jotka sijaitsevat Lahdessa, Asikkalassa ja Heinolassa. Opiskelijoista 87 prosenttia on yli 18-vuotiaita ja 81 prosenttia opiskelijoista tulee kuntayhtymän jäsenkunnista. Vuonna 2024 yhteishaun

kautta Salpaukseen tuli 2 185 opiskelijaa ja jatkuvan haun kautta 4 431 opiskelijaa opiskelijavuosina mitattuna.

Salpauksessa on mahdollista opiskella 36 perustutkintoa, 33 ammattitutkintoa ja 23 erikoisammattitutkintoa. Valtakunnallisina ja alueellisina painopisteinä ovat teollisuuden, sosiaaliterveysalan ja huoltovarmuuden kannalta tärkeät alat.

Koulutuskeskus Salpaus tekee yhteistyötä 4 000 yrityksen kanssa vuosittain. Salpauksessa on 3 725 oppisopimuksella tutkintoon opiskelevaa opiskelijaa. Salpaus on kolmanneksi suurin oppisopimuskouluttaja Suomessa. Kyselytutkimusten mukaan yhteistyö yritysten kanssa toimii – Salpaus sai ylivoimaisesti eniten palautetta työnantajilta Suomessa verrattuna muihin ammatillisiin oppilaitoksiin. 88 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä Salpauksen toimintaan järjestää työelämässä oppimista.

Työvoiman kysynnän, koulutustarpeiden ja Salpauksen koulutustarjonnan vastaavuutta kehitetään yhdessä verkostoissa ja kumppanuuksissa esim. Päijät-Hämeen toisen asteen kehittämissyhmässä, Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilun ohjausryhmässä, Hämeen maahanmuuttoasiain toimikunnassa, Yritysten kumppanuustapaamisissa ja alakohtaisissa rekry- ja työelämätapaisissa. Tulevaisuuden työntekijät kiinnitetään työpaikoille jo opiskeluvaiheessa.

Ammatillisen koulutuksen rahoituksesta noin puolet tulee kunnista ja puolet valtiolta. Päijät-Hämeen rahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen laskee 1,8 milj. euroa vuonna 2025. Salpaus on tarjonnut koulutusta opiskelijavuosissa enemmän kuin on saanut rahoitusta, rahoitus laskee vuodelle 2025 noin 5 500 opiskelijavuoteen, joten myös tarjottavaa opetusta joudutaan supistamaan. Rahoitusleikkaukset tulevat näkymään ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tarjonnan vähenemisenä.

Aikuiskoulutuksesta kuitenkin noin 80 prosenttia jatkuu leikkauksista huolimatta.

Kuntayhtymän talous on pidetty hyvässä kunnossa toimitilojen määrää vähentämällä. Viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana kuntayhtymä on kehittänyt systemaattisesti toimitilojaan samanaikaisesti tilojen palvelukykyä ja kuntoa parantaen ja tilankäyttöä tehostaen. Toimitiloja on vähennetty jo yli 40 prosenttia, 76 600 neliötä. Kaikkiaan vähennyspotentiaalia on vielä 20 prosenttia nykyisestä noin 100 000 neliöstä, eli noin 20 000 neliötä. Samanaikaisesti kuntayhtymä on tehnyt oppimisympäristöihin liittyviä kiinteistöinvestointeja. Strategiakaudella 2016–2020 investoinnit olivat noin 60 miljoonaa euroa, keskimäärin 12 miljoonaa euroa vuodessa. Strategiakaudella 2021–2025 investoidaan arviolta 35,5 miljoonaa euroa, keskimäärin 7 miljoonaa euroa vuodessa. Kaudella 2023–2027 investoinnit ovat edelleen keskimäärin 7 miljoonaa vuodessa. Investointien ja poistojen välinen ero kaudella on -3 prosenttia, eli toteutettavat investoinnit alittavat tuloslaskelmaan kirjattavat poistot, näin ollen investointitaso on terveellä pohjalla.

Kokouksen lopuksi tarkastuslautakunta teki tutustumiskierroksen opetusalapäällikkö Irina Oksasen johdolla sosiaali- ja terveystalouden opetusympäristöön.

Perusteluosa

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä johtaa ja koordinoi jäsenkuntiensa Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kuhmoinen, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki, Pertunmaa ja Sysmä, puolesta ammatillista koulutusta ja oppisopimuskoulutusta.

Kuntayhtymä toimii lainsäädännön mukaisena koulutuksen järjestäjänä. Koulutuskeskus Salpaus -oppilaitos toteuttaa toisen asteen ammatillista

koulutusta, lisä- ja täydennyskoulutusta, toimii aikuiskoulutus-keskuksena, tuottaa koulutukseen liittyvää maksullista palvelutoimintaa ja osallistuu alue- ja yritystoiminnan kehittämiseen liittyvään hanketoimintaan.

Lisäksi kuntayhtymän tehtävänä on kehittää ammatillista koulutusta ja työelämäpalveluja alueen kannalta tehokkaasti, tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Koulutuksen tarjonnan tavoitteena on tukea omistajakuntien alueella toimivien yritysten ja työyhteisöjen kilpailukyvyyn parantamista ja elinkeinorakenteen monipuolistumista.

Kuntayhtymän toimitusjohtaja on Martti Tokola ja Koulutuskeskus Salpauksen rehtorina toimii Päivi Saarelainen.

Koulutuskeskus Salpaus on Suomen suurimpia monialaisia ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Vuoden aikana Salpauksessa opiskelee noin 13 000 aikuista ja nuorta. Opettajia ja muuta henkilöstöä Salpauksessa työskentelee 665. Salpauksen työelämälähtöiset koulutuspalvelut tukevat yritysten liiketoiminnan ja henkilöstön osaamisen kehittämistä. Vuonna 2024 yhteistyötä tiivistetään Koulutuskeskus Salpauksen kanssa kaupungin työllisyyden edistämisessä ja yritysten osaajatarpeiden ratkaisemisessa sekä erilaisissa strategisesti merkittävässä hankkeissa, kuten elintarviketeollisuuden ja sähköalan yhteistyössä.

Koulutuskeskus Salpauksen toimintaa ohjaa opetus- ja kulttuuriministeriön toisen asteen koulutukselle asettamat tavoitteet, joita ovat muun muassa:

- koulutuksen työelämäyhteyksien vahvistaminen,
- koulutustarpeiden ennakointi,
- työpaikalla tapahtuvan opiskelun järjestäminen,

- yksilöllisten koulutustarpeiden huomioiminen koulutussuunnittelussa ja toteutuksessa,
- opetushenkilöstön osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen

Kuntayhtymän päätösvaltaa käyttävät jäsenkunnat yhtymäkokouksessa. Yhtymäkokous kokoontuu sääntömääräisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Yhtymäkokous hyväksyy kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman, päättää kuntayhtymän toiminnan oleellisesta laajentamisesta ja muuttamisesta, vahvistaa kuntayhtymän tilinpäätöksen, päättää vastuuvapaudesta, valitsee hallituksen jäsenet, asettaa johto- ja lautakunnat, valitsee tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajat, antaa tarkastussäännön sekä hyväksyy työjärjestyksensä.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän hallituksessa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 9 jäsentä jäsenkunnista. Yhtymähallituksen muodostavat:

Jetta Laakso pj	Lahti
Niina Varjo vpj	Heinola
Minna Halme	Hollola
Antti Laaksonen	Lahti
Oona Löytänen	Lahti
Jouni Nurminen	Orimattila
Jukka Pietiläinen	Lahti
Jouko Rajajärvi	Heinola
Toni Seppälä	Asikkala
Tiina Vainio	Lahti
Merja Vahter	Lahti

Yhtymähallituksen toimivalta on määritelty hallintosäännössä.

Yhtymähallitus valmistelee kuntayhtymän talousarvion ja johtaa

kuntayhtymäsuunnittelua sekä päättää kuntayhtymän talouden- ja omaisuudenhoidon perusteista, valvoo, että alaisensa toimielimet ja kuntayhtymän palveluksessa olevat henkilöt toimivat voimassa olevia säädöksiä ja määräyksiä noudattaen ja kuntayhtymän etujen mukaisesti. Yhtymähallituksen esittelijänä toimivat toimitusjohtaja ja rehtori. Hallitus kokoontuu noin 20 kertaa vuodessa.

Koulutuskeskus Salpausta koskevat toiminnalliset tavoitteet kaupungin vuoden 2024 talousarviossa:

Palvelualueiden toimenpiteet	Lähtö- / tavoitetaso	Mittarit	Riskit
Toisen asteen ammatillisenkoulutuksen ohjauksen ja yhteistyön kehittäminen. (Koulutuskeskus Salpaus ja Koha)	LÄHTÖ: Koulutuskeskus Salpaus on merkittävä toimija Lahdessa ja edistää vahvasti työllisyyttä ja alueen elinvoimaa. Yhteistyö on hyvää, mutta kaupungin ohjauksessa ja yhteistyöprosesseissa on tunnistettu kehittämistarpeita ja näitä on tarpeen tarkastella yhteistyön parantamiseksi ja tiivistämiseksi entisestään. TAVOITE: Koulutuskeskus Salpauksen ohjauksen ja yhteistyön systemaattiset prosessit käydään läpi ja laitetaan kuntoon	Koulutuskeskus Salpauksen ohjauksen ja yhteistyön systemaattiset prosessit kunnossa,	Koulutuskeskus Salpaus ei ole ollut "virallisesti" kenenkään kaupungin yksikön ohjauksessa (sivistys/elinvoima- ja työllisyyspalvelut) ja yhteistyön prosessit ovat osittain epäselvät. Jos tätä ei selkeytetä, toimijasta ei kaupungin näkökulmasta saada välttämättä kaikkea irti.

Kokouksessa käsiteltäviä asioita mm:

Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä 07.11.2024 § 69

- Salpauksen esittely (toimitusjohtaja Martti Tokola ja rehtori Päivi Saarelainen)
- Kierros sosiaali- ja terveysalalle (johtaja Tarja Laaksonen, opetusalan päällikkö Irina Oksanen) [Sosiaali- ja terveysalan koulutustarjonta Salpaus](#)
- muut esiin tulevat asiat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-